# אגרות הראי"ה - כרך ד' - אגרת אסא

## תמצית האגרת

**תאריך ומקום:** (תר"פ)

**נמען:** מכתב אזהרה ליושבי ירושלים, ערי הקודש והמושבות

'המסיתים' (המיסיון) הם צרת הארץ וירושלים, ומהם יוצאים מומרים שמפיצים את 'ארס השמד'. בימים קשים יותר, כשלא היו רופאים ותרופות, ברחו אבותינו במסירות נפש מטובות המיסיון. עתה יש רופאים יהודים ותרופות, ויחידים פונים למיסיון בשביל הוזלת תרופות או דמיון על רופאיהם, ומרחיבים את הפרצה; הם ערבים לכל נפש שאבדה. 'התרחקו מכל עזרה ומכל הנאה של המסיתים'.

### עיקרי הדברים

- סכנת המיסיון.
- מסירות נפש האבות.
- אין הצדקה כיום.
- התרחקות מכל הנאה.

**נוסח האגרת עם ביאור**

*בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך:* [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

אברהם יצחק הכהן קוק מכתב מזהיר

לאחינו היקרים יושבי עה"ק[1] ירושלים ויתר ערי הקודש והמושבות באה"ק[2] תובב"א[3]. את צערי הגדול מוכרח אני להודיע לכם אחי היקרים, מצפה אני לרחמי שמים שדברי אלה היוצאים ממעמקי פצעי לבבי, יכנסו בתוך הלבבות, וכולנו, כנסת ישראל אשר בארה"ק[4], כאחד נהיה מזורזים לגדור את הפרצה הגדולה העושה בנו שמות ואוכלת כעש את נשמתנו. המסיתים, זאת היא צרת ארץ ישראל [המיסיון הנוצרי, שהפעיל בירושלים בתי חולים, מרפאות ובתי ספר בחינם כדי למשוך יהודים להמיר את דתם] בכלל וצרת ירושלים העתיקה ביחוד. ההסתה, צידת הנפשות, היא מתמדת בפעולותיה המזיקות לנו זה שנים רבות ותקופות באה"ק ובעיר הקודש, וההיזק הבא ממקום הקדוש, מא"י[5] ומירושלים, מהשפעת ההסתה, הוא דוקר ומכאיב אותנו באין ערוך, הרבה יותר ממה שמכאוב הנורא הזה יכאיב בכל מקום שהוא פוגע אותנו. ופה הנפשות הנצודות, ברשת זו טמנו להם חברת המסיתים ביחוד בארץ הקודש ובירושלים, יוצאים ביותר לדאבוננו עוכרי עמם היותר טפוסיים. מסיתים ומדיחים, ומובילים את ארס השמד למקומות רבים בין אחב"י[6] באפסי ארץ.

והנה בימים הראשונים הטובים מאלה, באמץ הרוח ורגשי החיים העצמיים של ישראל, בקדושת התורה ובגדולת האמונה הטהורה, אבל היו גם רעים מימינו במצב החיים

---

1 עה"ק - עיר הקודש
2 באה"ק - בארץ הקודש
3 תובב"א - תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן
4 בארה"ק - בארץ הקודש
5 מא"י - מארץ ישראל
6 אחב"י - אחינו בני ישראל

הגשמיים, בחיי החברה, ובתיקון צרכי הכלכלה, והמרפא, אז בימי צרה ומצוקה עמדו אבותינו ורבותינו הקדושים כחומת ברזל, להציל את הנפשות החלושות העלולות להיות הולכות לטמיון ע״י[7] אמצעי ההסתה הבדוקים לבעלי מלאכה זו, ובאיסורים חמורים מאד הזהירו את העם להרחיק את דרכו מעליה ולא יקרב אל פתח ביתה, שלא יהנה מטובתה, ולא ילחם במנעמיה, הודיעו והזהירו על המות אשר לנשמה הישראלית בסיר הבשר, ולא בנזיד העדשים [על פי שמות טז, ג; בראשית כה, לד] שהם מקריבים לפני הכושלים הללו, להיות להם כדגן אשר במצודה לאחוז על ידו יונות פותות. [על פי הושע ז, יא] היו ימים אשר היה קשה בירושלים ובא״י[8] בכלל, למצוא עזרת רופא ואמצעים של רפואה, ובמסירות נפש ברחו אבותינו בני א״י[9] מלהלכד בפח המסיתים גם כאשר הגיע הצרה עד הנפש, ובמסירות נפש אמיתית עמדו על חייהם האמיתים ועל חיי עם ה׳ כולו והתרחקו מהם ומטובותיהם.

והנה עתה, רבותי ואחי האהובים, העינים נחשכות מראות, כי התחילה הפרצה המגואלת הזאת להראות בירושלים, אשר אמנם יחידים המה המנבלים את עצמם עד לידי מדה זו אבל אם לא נמהר לתן על אלה חלושי הנפש בקול רעש גדול, הנה הם מרחיבים את הפרץ. על ידי מה שאחיהם לומדים ממעשיהם, ובשביל ריוח קטן של כסף נמאס, של הזלת סמי המרפא, או בשביל איזה דמיון נתעה ליחס גדולות דוקא לרופאיהם, בזמן שב״ה[10] נמצאים כעת עמנו מאחינו רופאים מומחים, [בשנות העשרים כבר פעלו בירושלים בתי חולים יהודיים, ובהם "הדסה" ו"שערי צדק"] ומציאות של סמי מרפא בתכונה טובה ומספיקה, בעבור טובה דמיונית קלת ערך זו, מרהיבים עזות היחידים הללו, ומבזים עצמם את אמונתם הקדושה. ואת עמם ומשכימים לפתחיה של ההסתה בשפלות נפש נוראה. ומאלה אשר מלאים הצטדקות כשמוכיחים אותם ומדברים עליהם על גודל עונם, וחומר חלול השם שיש במעשיהם, מתפרצת היא מחלת השמד כארס נחש, והם הם הערבים על כל נפש אבודה והולכת לטמיון, ע״י מה שהם מקררים את היורה של האסור הנורא הזה, של ההשכמה לפתח ההסתה, וההנאה מאסור הנאה האיום הזה, שהוא כרקב לבית ישראל, וערבים הם האנשים הללו בעד כל הפעולות השמדיות העלולות לצאת ע״י ההתקרבות השפלה הזאת, על ידי הנפשות השפלות שאחרי שהן נמכרות כבר להסתה, נעשים הם שלוחים מדבר עבירה, ויוצאים בתור צידים מסיתים ומדיחים בגלוי ובסתר ובערים גם במרחקי ארץ, וכל המכשלה הארורה הזאת, וכל התוצאות המרות והרעות היוצאות לנו מהמומרים הללו, הלא הקולר תלוי גם כן בצוארם של אלו הנטפלים לדבר עבירה, שעונשם שוה לעוברי עבירה עצמם.

על כן קולי קול מר צורח, קול נפש נכאה מיוגעת מעצת מכאובים מעני עמי, ומעלבון קדושתו הנעלה והמרומם, חדלו לכם אחי מדרכי שאול הללו, תמכו אשוריכם, בדרכי רבותינו ואבותינו הקדושים, אשר הזהירונו מלכת על גחלים הבוערות הללו, אשר ארס שרץ מעופף שרוי בהם לנשמתנו הכללית והפרטית, זכרו את האסורים הנוראים והחמורים שגאוני עולם קדושי הדורות נוחי נפש ז״ל[11] ז״ע[12] הודיעו בקדושתם, אסורים היוצאים ממקור הקודש, ממעין הקדוש והטהור של קדושת נשמת ישראל ואור תוה״ק[13] והטהורה העומדת לעד, על כל הקרב ליהנות מהטובות המדומות הללו העוכרות את ישראל, ומעבירות נפשות רבות על דעתן ודעת קונן. היו זהירים ברוחכם, והזהירו ועמדו על המשמר בכל כחכם שלא ליתן מקום למחלת ההסתה הנוראה מלהתדבק בגבול הקודש התרחקו מכל עזרה ומכל הנאה של

---

7 ע״י - על ידי

8 ובא״י - ובארץ ישראל

9 א״י - ארץ ישראל

10 שב״ה - שברוך השם

11 ז״ל - זכרונו לברכה

12 ז״ע - זכותו יגן עלינו

13 תוה״ק - תורתנו הקדושה

המסיתים, ושומר ישראל ישמור את עמו מכל מכשול, ואופל אלמנה יאיר בשמש צדקה ומרפא. לשוב את שבותנו כימי עולם וכשנים קדמוניות, ושב ישראל שקט ושאנן על אדמת קדשו, ברוח ה׳ אשר עמו, ובדברו אשר שם כפיו, אשר לא ימושו מפיו ומפי זרעו וזרע זרעו מעתה ועד עולם, ואור חדש יאר על עמו ונחלתו בתתו מציון ישועה לישראל ותפארתו.

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי״ה, כרכים א׳-ד׳